

XIII. EVF. * SZAM 284
Cinje-Kolozsvár, 1930
december 28 Vasárnap
5691 ÉV - Tebeth 8

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság politikai napilapja
Cikkeink utánymoását csak a forrás megjelölésével engedjük meg
Kéziratokat nem küldünk vissza megőrzésükre nem vállalkozunk

BUDAPEST
Taxa postala
platište in numerar
No. 234.716-929

Ara 5 lej

UJ KELET

NEOLIBERALIZMUS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár
Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

A zsidóság és a költségvetés

Írta: DR. FISCHER JOZSEF

Kivonatolnivaló közzétett dr. Fischer József országgyűlési képviselőnek a költségvetési ciklus során elmondott, nagyhatalmú beszédét. Az alább ismertetett részletek pregnánsan fejezik ki a zsidóságunk az 1931. évi költségvetéssel szemben elfoglalt álláspontját.

A pénzügyminiszter beismerte, hogy az állami jövedelmek visszaeső tendenciát mutatnak. A gazdasági élet stagnálása folytatódni látszik. Külső, vagy belső költségek realizálása rendkívül nehéz. En sem vagyok optimista. Bebizonyítottam ezt az elmúlt évi költségvetés vitája alkalmával, midőn rámutattam arra, hogy a bevételi előirányzatok túlzottak és indokolatlanok. Mégis azt ísém, hogy a pénzügyminiszter tulajdonos messzemenet pesszimizmusában s valóságilag remületbe ejtette a gazdasági életet, amelyen a teljes demoralizáltság kezd erőtvenni.

Az állami költségvetés a magángazdaságunk is utmutatásokat ad. Ez az ország mális bebizonyosodni látszik a magángazdaság életében. Megkezdődött a magántisztviselők fizetésének leszállítása: elbocsátások, leépítések és likvidálások vannak folyamatban, aminek eredménye az lesz, hogy a munkanélküliség száma ismételen nőni fog. Ilyen körülmények között ugy hiszem, hogy az állam legelsőrendű kötelessége közé tartozik végetvetni a ma uralkodó általános depresszióknak és a termelés elősegítésével alkotó akcióra buzdítani a magángazdaságot. Való igaz, hogy szükég van a mezőgazdasági termelés támogatására, de nem engedhető meg ugyanakkor, hogy a kereskedelem és az ipar a kormány mostohagyvermekéi legyenek. A napirenden lévő csődök, a pényszeregyezségek egyre növekvő száma aggasztó jelei annak, hogy a válság súlyosbodni kezd. Még nem értjük el. A kereskedelem és az ipar integritásának képezi a nemzetgazdaságnak és ugyanakkor legfőbb bevételi forrásai is az államnak. A kereskedelem- és iparipolitikát tehát az állam érdekei ellen folytatott politika volna.

Nyilvánvaló, hogy a nemzetgazdaság fejlesztése érdekében feltétlenül szükségünk van a külföldi tőke támogatására. Külföldi kölcsön lekötése nem látszik megvalósíthatatlannak, mert gazdasági életünk mai nehézségei sem tátható el pénzügyi lehetőségeink komolysága és megalapozottsága. Ha a kormány ezen a téren mégis nehézségekkel kénytelen megküzdni, ugy ez bizonyos szubjektív körülmények tulajdonítható, amelyek megingatták a külföldi tőkék bizalmát romániai kifizetések biztonságában. Ezt a bizalmatlanságot azok az elitelendő támadások is fokozzák, amelyeket felelőtlen emberek irányítanak az ország zsidó közössége ellen. Ezek az excessusok azt az impressziót keltik, hogy Románia a közrend néhány agresszív hatalember kedvére van bízva, akik avartalanul folytathatják tevékenységüket, anélkül, hogy a törvény szigorúan sújtaná őket.

Az ország mai súlyos helyzetében — még ha el is tekintenénk a zsidó lakosságot ért súlyos sérelmekről — nem engedhető meg, hogy egy középkori mentalitás elenyésző számu híve kedvéért a közrend állandó megzavarását, az illetékes hatóságoknak az aktív antiszemitizmus energikus elfojtásával kell bizonyítaniok a civilizált világ előtt, hogy Románia a törvények és a közrend tisztelének országa, ahová

nyugodtan lehet elhelyezni a külföldi tőkét, mert szabad fejlődés van biztosítva számára.

Meg kell állapítanom, hogy az 1931. évi költségvetés sem orvosolja az állami szubvencióknak az elismert felekezetek közötti elosztásával kapcsolatos sérelmeinket. A különböző felekezeteknek összesen 748 millió 410 ezer lej állami támogatást irányoz elő a költségvetés. Ebből a zsidó felekezeteknek összesen 9 millió lejt juttattak, tehát az állami szubvencióknak alig 1.2 százalékát, holott a hívők számának megfelelően 45 millió lejt kellett volna a zsidó felekezeti számára előirányozni. Sérelmes a zsidó felekezeti helyzete a többi kisebbségi felekezettel szemben is. A református egyház 700 ezres lélekszám mellett 46 millió 939 ezer lej támogatást kap, tehát 67 lej esik egy személyre. Az unitárius egyház 75 ezer hívője 8 millió 48 ezer

lej szubvenciót kap, tehát minden hívőre 107 lej esik. Ezzel szemben a zsidó felekezeti 900 ezer hívője számára mindössze 9 millió lej jut, tehát mindössze 10 lej esik egy személyre.

Ezek a számok nyilvánvalóvá teszik a veünk szemben már évek óta elkövetett és a jelenlegi költségvetési tervezetben is fenntartott igazságtalanságot. A válság következtében a hitközségek nem képesek a vallási szükségleteknek eleget tenni — nem is beszélve a szociális és kulturális kötelezettségekről. A zsidó hitközségek számára életkérdés lett tehát az, hogy a többi felekezettel egyenlő elbánásban részesüljön.

Ugyanez az igazságtalan szellem érvényesül a zsidó iskolákkal, valamint a zsidó diákokkal szemben. Egy pillanatig sem szününk meg egyenlő elbánást kérni a zsidó diákokkal szemben s követelni, hogy az ő számukra juttatott összegeket hivatalosan is felvegyék az állam költségvetésébe. Végül fel kell említenem még egy sürgős megoldásra szoruló problémát: azon zsidó polgárok kártalanításának kérdését, akik az utó-

bi időben az antiszemita excessusok következtében súlyos károkat szenvedtek. És itt gondolok elsősorban a borsai, továbbá a balaceanai és suceavai károslutakra. A kormány teljesen elégtelen és jelentéktelen összegeket folyósított a fentebb említett helységek antiszemita támadások áldozatává lett zsidó lakosságának támogatására. Bizonyára azt fogják mondani, hogy válság van, hogy az államnak nincs pénze. Lehetséges, De tisztelettel kérdem, arra van pénze az államnak, hogy százezrekkel, sőt talán milliókkal finanszírozza a keresztény diákok kongresszusát, amelyeket csaknem mindig súlyos és vagyonokat romboló excessusok követnek?

Remélem, hogy a kormány kötelességének fogja tartani az állampolgárok vagyonbiztonságának megvédését, elkerülve a jövőben azt, hogy a költségvetést olyan eszközökkel terheljék meg, amelyeknek kifizetésére az állam ugy jogilag, mint a méltányosság szempontjából kötelezve van mindaddig, amíg a közrendet az antiszemita agitációkkal szemben nem biztosítják.

Eltemették Bratianu Vintilát

Nem lehet helyreállítani a liberális párt egységét, amelynek három frakciója is van a parlamentben

Német bankokkal tárgyal a liberális párt a külföldi kölcsön ellensúlyozására

Bucuresti-Bukarest, december 27. Ma délelőtt komor innepélyesség közepette hatalmas gyászoló közönség jelenlétében folyt le Floriciában Bratianu Vintila temetése. A volt miniszterelnök földi maradványait szállító vonat tegnap délután érkezett meg Floriciába, ahol az állomáson a parasztság nagy tömege és a családtagok Floriciába előre utazott tagjai várták és kísérték el a koporsót a floriciai kastélyba. Itt felravatalozták Bratianu Vintila holttestét. Az esti és éjszakai vonatokon százával érkeztek Bukarestből és az ország minden részéről a liberális párt tagjai és az összes pártok palamenterjei. A kastélyt a késő esti órákig előzönlötték a látogatók, akik utoljára akarták látni Bratianu Vintila jellegzetes arcát, amely most már végleg eltűnt a román politika életéből.

Virágok és koszorúk mellőzésekkel

Ma délelőtt kilenc órákor különvonattal érkeztek meg Bukarestből a királyi ház, az egyház, a kormány, a parlament és a hadsereg képviselői. Az udvart Stárcea főudvarmester, a kormányt Popovici Mihály pénzügyminiszter, az egyházat Miron Cristea patriarcha, a szenátust Traian Bratu elnök és kamarát Perieteanu alelnök képviselték. A temetési szertartás Bratianu Vintila utolsó óhaja szerint egyszerű külsőségek között, virágok és koszorúk mellőzésekkel folyt le. Azok, akik koszorút akartak küldeni a temetésre, annak ellenértékét egy alap megteremtéséhez fizették meg, mely a „Fondul I. C. Bratianu” nevet viseli.

A temetési istentiszteletet Miron Cristea személyesen celebrálta. A patriarcha magasán szárnyaló beszédében bucsuztatta el Vintilát, majd Duca lépett a koporsóhoz és pártja nevében megindultságtól remegő hangon bucsuztatta el a párt elnökét.

Duca gyászbeszéde

— Itt állunk — ugymond — Bratianu Vintila földi maradványai mellett. Pár perc múlva a sírgödör mélyére eresztik Bratianu Vintila holttestét és ezzel az aktussal nemcsak ő, hanem egy egész történelmi korszak száll sírba. Nem

tudunk egyebet mondani nagy vezérünk porhüvelyé felett, mint az, hogy soha nem fogjuk elfelejteni azt a vezért, aki harmincöt küzdelmes esztendőn keresztül, jóbán és rosszban, háboruban és békében, bőségben és krízisben egyaránt sziklaszilárd hittel és töretlen meggyőződéssel vetette minden erejét a harcba nemzetének politikai és gazdasági ideáljaiért. Meghalt a vezérünk, az az ember, akitől egy hetven éve fenn álló, gyönyörű multú és a néplelek tradícióiban gyökerező párt várta az irányítást.

Duca végül meghatott szavakkal tett fogadalmat amellett, hogy a liberális párt végig ki fog tartani az elköltözött vezér politikai elvei mellett.

Ezután sorra emelkedtek szólásra a pártok és a parlament szónokai. A temetési szertartás déli egy órákor ért véget, amikor ugy a liberális párt tagjai, mint a kormány és a parlament kiküldöttei elhagyták Floriciát.

Nem hagyott végrendeletet

Bratianu Vintila hagyatéka egy hatalmas értékű képviselő ingatlan komplexum, amely azonban állítólag a Banca Romaneasca-nál súlyosan meg van terhelve. Constantin Bratianu a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy nem tud arról, miszerint Bratianu Vintila végrendeletkezett volna. Bratianu Vintila családjához a királyi család részéről II. Károly, Mária királynő, Miklós főherceg és Ileana főhercegnő küldtek kondoleáló táviratot. Auboín pénzügyi szakértő Ducához intézett táviratában fejezte ki részvétét a liberális pártnak és hangsúlyozta, hogy Bratianu Vintila volt annak a pénzügyi politikájának kezdeményezője, amelyet most megvalósítanak.

Bratianu Vintila halálával teljes aparáttal kezdődött meg az az akció, amely a liberális párt, diszidens csoportjai között való közeledést célozzák. Tatarescu a párt megbízásából Argetoianuval kezdett tárgyalásokat. Tatarescu hangsúlyozta Argetoianu előtt, hogy Bratianu Vintila halála után immár nincs akadálya annak, hogy Argetoianu a pártba visszalépjön, mert Argetoianu tulajdonképpen a Bratianuval szemben való nézeteltérései miatt

lépett ki a pártból. Argetoianu kijelentette, hogy ezután sem hajlandó a pártba visszalépni, mert politikai elvei ellentmondanak a liberális párt politikájának. A George Bratianuhoz való közeledés a neo-liberálisok vezérének ismeretes nyilatkozata miatt, amelyben tudvalevőleg kijelentette, hogy csak egyedül ő hivatott a liberális párt vezetésére, meghusult. Autentikus helyről nyert értesülésünk szerint Bratianu George hívei elégedetlenek a helyzetnek illeten alakulásán, mert szívesen venék, ha Bratianu George visszalépne a liberális pártba és a párt keretében küzdené az elnökség elnyeréséért, mely mint a Bratianu dinasztia egyetlen számbavehető örökösét is megilleti.

Bratianu Vintila helyét a parlamentben a fővárosi liberális listán utána következő Jean Florescu foglalja el. Jean Florescu egyébként a liberális párt egyik diszidens csoportjának, az Omul Libernek elnöke. A liberális vezérkar ilyenképpen nem a legszívesebben látja Jean Florescut a parlamentben, akinek beválasztásával a régi liberális párt neve alatt három parlamenti frakció fog működni.

Ma választják meg Ducát a liberális párt vezérének

A liberális párt egyébként holnap délelőtt tizenegy órákor tartja meg végrehajtó bizottsági ülést, amelyen Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter, mint a liberális párt legrégebbi miniszter tagja elnököl. A párt nevében Dinu Bratianu fogja proponálni Duca megválasztását. A párt éppen azért választotta Dinu Bratianut ennek a javaslatnak megtételére, hogy ezáltal is demonstrálja, hogy a liberális párt és a Bratianu-család között Duca megválasztása kérdésében nincsenek ellentétek. A vezető bizottság egyébként meg fogja állapítani a párt közelebbi programját is. Január 4-én a liberális párt vidéki szervezetei fogják elnöknek deklarálni Ducát, míg január végén, vagy február elején összeül a párt országos kongresszusa, amikor is Duca a külföldi sajtót nyilatkozatban fogja informálni a liberális párt programjáról.

1930. december 25.
ök,
jborok,
nok, stb.
tó
R.-T.
332.
án
ártelepe
Brázol
RESS-
huscsarnok
olvasztott liba-
babórt 65 lejért
inden mennyiség-
lt hus, stb.
M. cég Oradea
Viteazul 11
UJDONSÁGAI AL-
ATOK AZ UJ KE-
ALYABAN.
A :
gitásra
lanys
e mo-
készü-
sát. —
si tár-
t terveket,
ékeket

Egy puritán halálára

Bratianu Vintila, az ember...

Nagynevű bátyja temetésén, Floricában láttam először Bratianu Vintilát. Homlokát összeráncolva ment George Bratianu mellett a koporsó után. Háta megdőlt, mereven, szinte élettelenül nézett maga elé. De míg a családi sírboltban néhány liberális párthívő könnyeket morzsolgatott szét a lárda meghatódottságában, Bratianu Vintila szemei szárazon maradtak akkor is, midőn a kriptafődele örökre lecsukódott a legnagyobb Bratianu holtteste fölött. Mert Bratianu Vintila életében nem ismerte talán az érzékenyülést és a meghatódottságot. Az érzelmek élete két végletben, életének két ellentett pólusán nyilvánkozott meg: a családi szeretet melegségében és politikai ellenfeleinek feneketlen gyűlöletében. A költségvetési számoszlopok fantomjai elől gyakran menekült el mihiestii birtokára, hogy — lorga szavaival élve — szüresöljön a családi életnek ama tisztaságából, amely jellemzi az embert és kvalifikálja a politikust. Politikai ellenfeleit viszont olyan mélyen és annyira dühvel gyűlölte, ahogyan valási szekták rajongói szokták gyűlölni ellenfeleiket...

Nem voltak barátai. Egyedül járta életútját zord magaslatocon. Elbástyázta magát eszméinek és elveinek fellegvárába és a haza ellenségének bélyegzett meg mindenkit, aki ezt a várat ellenséges szándékkal próbálta megközelíteni. Saját pártjában sem volt senki, aki szerette volna — de legelkeseredettebb politikai ellenfelei is respektussal említték nevét. Mert Bratianu Vintila tévedhetett abban, amit hit és vallott — de azt senki sem vitatta el tőle, hogy őszintén hiszi azt, amit hirdet. És ez ritka és megbecsülendő erény abban az országban, ahol a politikai program könnyen levakarható ballaszt csupán a politikusok szellemi uti poggyászán...

Három esztendőn keresztül egy és ugyanazon sötétszürke zakkóban láttam a minisztériumban, a liberális pártklubban és a parlamentben egyaránt. Külső megjelenésében maga volt a megtestesült igénytelenség, manzsettáján nem egyszer rojtok ékeskedtek, holott hatalmas vagyona és tekintélyes jövedelme a legfényűzőbb luxus lehetőségét is megadta számára. De egészen bizonyos, hogy ez a puritanizmus — amely nála, már-már Diogenes önmegtartózkodásáig ment — nem külső máz volt, hanem belső szükségszerűség. A végtelenségig takarékos, sőt zsurigó tudott lenni. A pénzügyminisztérium tisztviselői legendákat beszéltek arról, hogy a minisztérium tintafogyasztását tulzottnak találta és negyedére szállította le az erre a célra előirányzott büdzsét. Az egyébként fényűző pompával berendezett miniszterelnökségi palotában csupasz villanykörtek csüngtek le a falakról, mert Bratianu Vintila felesleges luxusként találta a lámpaernyőket. A sors különös ironiája — és a liberális pártvezér sorstragédiájának egyik mozzanata ugyanakkor — hogy Bratianu Vintila meleg patriotizmusának és a köztársaságig menő takarékoságának árnyékában burjánzott ki a legszedültebb panamák. Az ő tiszta nevének fedezete alatt haracosoltak össze milliárdokat a liberális párt potentátjai és valamennyiük között leginkább a CFR volt igénytelen mérnöke és a mai multimilliárdos: Tancred Constantinescu...

A bukarestiek sohasem szerették. Ez a tunya, délelőtt 11 órakor ébredő, könnyűvérű város csak gyúnyosan tudott arról megemlékezni, hogy a pénzügyminisztérium épülete előtt minden áldott reggel hat órakor megállott Bratianu Vintila kocsija. Az egész városra mély esődő borult meg, csak néhány hazatérő lump autója rikkantott végig a Calea Victoriei-en. A pénzügyminisztérium épületét is sötétség burkolta be. Csak egyetlen szoba ablakaiban volt világosság — ahol Bratianu Vintila hajlott gondterhesen aktái fölé... Bámulatos munkaakarással és szívóssággal jellemezte. Ad abszurdum kiartott elvei mellett. Egy daraból kifragott ember volt — Bratianu Vintila, a régi politikusoknak abból a kivészőben lévő fajtájából, amelyik még hitt abban, hogy a politika néhány származásánál és neveltetésénél fogva predestinált ember isteni kiváltsága.

A hazaszeretet mindenképp álló dogma volt az ő számára, saját programja pedig isteni kinyilatkoztatás. Hiányoztak belőle a politikust jellemző összes kvalifikációk: a sima modor, a hajlékonyság, a szavak könnyed kezelése. Bratianu Vintila rossz szónok volt. Kis szótárral rendelkezett, hangja erőtlén volt és nem egyszer megtörtént a parlamentben is, hogy a liberális honatvák dermedt ijedsége közepette másodpercekig végzett kínos erőfeszítéseket, hogy egy kifejezést megtaláljon. Nevetni csak nagyon ritkán látták ezt a szürkülő hajju, torzonborz szakállu, szurós szemű, dökü ember. Könnyörtelen és kérelmetlenül tudott lenni Bratianu Ionel fiával szemben is. Bratianu Vintila még gyűlöletében is konzervens volt.

Politikai ellenfeleinek céltablája volt, a liberális párt örökös Prügelknabója. Szerették róla azt állítani, hogy ha nem Bratianunak születik, legfeljebb I. oszt.

hivatalfőnök lehetett volna a pénzügyminisztérium könyvelési osztályában. Tervszerűen igyekeztek gyűlöletessé tenni személyét és nemrégiben egyik bukaresti lap statisztikai adatait közölt arról, hogy amióta ő lett az ország pénzügyminisztere, a román szülők nem adnak „Vintila” nevet gyermekeiknek. Az volt a tragédiája, hogy politikai pályafutásában erejét meghaladó feladatok elé került. Senki nála inkább nem akarta hazája üdvét szolgálni, de nem volt politikus, akinek oly keveset sikerült volna terveiből megvalósítani, mint Bratianu Vintilának.

Életének legsomorubb fázisa lehetett, midőn Bratianu Ionel halála után neki kellett átvenni a kormány és a liberális párt vezetését. Zseniális bátyjának nevének hatalma keserves örökségként nehezedett rá, mert nem állt módjában a Bratianu név és a liberális párt fényének el-

Hátszegre helyezik a dévai törvényszék egyik szekcióját, hogy kibékítsék a zsilvölgyieket

Bucuresti-Bukarest december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes az a harc, amely már hónapok óta folyik a nemzeti-parasztpárt hunyadmegyei tagozatának egyes csoportjai között. Hírt adott róla az Uj Kelet, hogy a teljesen letarolt Zsilvölgyében erőlyes kifakadások hangzottak el a megye vezetősége ellen, amelyet a zsilvölgyi politikusok azzal vádolnak, hogy okozója volt az emlékezetes zsilvölgyi vérengzéseknek. A zsilvölgyiek azt vetik a prefektus szemére, hogy ignorálja a Zsilvölgy érdekeit, politikailag és gazdaságilag is a megye északi járásainak vetít alá, holott a Zsilvölgye az egész megye gazdasági alapját képezi. A zsilvölgyiek azt akadják, hogy az egész Zsilvölgyet magában foglaló petrosényi járást csatolják át Gorj megyéhez, törvényszéket kapjon és könnyítsék meg adminisztrációját...

Ezt az akciót a maga részéről a legnagyobb jóindulattal támogatta Luniann volt igazságügyminiszter, aki mint Gorj megye képviselője, szerette volna a gorjmegeieknek megszerezni Zsilvölgyét, amely egyébként a legjelentékenyebb felvétel a gorjmegei gyümölcs és termény termésnek.

Megalakult Spanyolországban az első zsidó hitközség

Felavatták az új zsidó hitközség új templomát

Madrid, december 27. A zsidók Spanyolországból való kiűzetése, tehát 1492 óta most történt meg először, hogy Madridban a kormány zsidó hitközség alakulását engedélyezte és a tagoknak megengedte, hogy zsidó templomban imádkozzanak. Az imaház s a hitközség működésének engedélyezése egy Bauer nevezetű francia

halványulását megakályozni. Az utóbbi idők megrázkodtatási kétségkívül siettettek a katasztrófális vég bekövetkezését.

Allandóan szeme előtt lebegett bátyjának hagyatéka. Tudta, hogy Bratianu Ionel akkor került hatalomra és akkor távozott el onnan, amikor azt éppen jónak látta — de őt máról holnapra menesztte a régenstanács és az ország uralkodója hetekig elintézetlenül hagyta azt a kérését, hogy audiencián jelenhessen meg a legfőbb fórum előtt... És eközben eretnekek irányítják az állam pénzügyi gazdálkodását és a liberális pártban a függetlenségnek olyan hangjai nyilatkoznak meg, amelyek régen a hazaárulással voltak azonosak...

A tisztelet és megbecsülés hangján bucsúztatták el a parlamentben és a nemzeti-parasztpárti kormány a nemzet halottjának nyilvánította nagy ellenfelet. A florica kastély fölött még dermesztőbb, még nagyobb lesz a eső: tegnapról kezdve egyedül utitársa ennek a tragikus sorsu és életében olyanynyira magárahagyott embernek...

Kasztner Rezső

Luniannal szemben Vlad Aurel, a hunyadmegyei nemzeti-parasztpárt vezetője minden erővel a megye történelmi határainak fenntartásáért küzdött és személyes fellépésével sikerült a Zsilvölgyében kiróbbant palotaforradalmat is elfojtania.

Luniann lemondását nem kis mértékben okozta az a körülmény, hogy Luniann és Vlad Aurel között már késhegyik menő harc folyt a Zsilvölgye elszakadása kérdésében. Luniann lemondása után végre lecsillapodtak a kedélyek, most Hátszegre új akció indult meg, amely olyanképpen fogja megoldani a kérdést, hogy mindkét fél meg legyen elégedve. Zsilvölgye nem szakad el a megyétől, Zsilvölgye viszont megkapja azt, amit megkapott volna akkor, ha történetesen átsatolták volna Gorj megyéhez. Dr. Selariu, Hátszeg város nemzeti-parasztpárti képviselője azt az ideát vetette fel, hogy a dévai törvényszék egyik szekcióját tegyék át Hátszegre, ahol a zsilvölgyi ügyeket is tárgyalni fogják. Voicu Nitescu már ígéretet is tett arra, hogy a bíróságok átszervezéséről szóló törvényben intézkedni fog a kérdésben.

bankár intervenciójának köszönhető, aki egyuttal Finnország spanyolországi főkonzulja is. A bankár családtagjai közeli személyes kapcsolatokat tartanak fenn XIII. Alfonz király családjaival, így többek között Bauer egyik leánya a királynő udvarhölgyei közé tartozik. Ugyancsak Bauer intervenciójának volt köszönhető, hogy

FOGALOM

a közönség körében a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20 százalékos engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek. LEGOLCSOBBAN nálunk étkezhet, mert olcsó árakból külön kedvezményképpen (P. 150-es menüt kivéve)

10 SZÁZALEK engedményt adunk SEMMI költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családai szállodánkban.

PARK Szálloda Budapest

VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával

a spanyol egyházak minden tiltakozása ellenére is a sevillai temetőben külön helyet jelöltek ki zsidó halottak sírjai számára.

Az új madridi hitközség elnöke Bauer választották meg, aki magára vállalta a zsinagóga fenntartási költségeinek fedezését. A templom felavatása igen egyszerű keretek között történt meg és azon részt vett a madridi rendőrség egyik képviselője is. A megnyitó ünnepség után a jelenlévő rendőrségi felolvasa a hitközség ideiglenes alapszabály tervezetét, amelyet a hitközségi tagok aláírtak. Az egyik tagnak azon javaslatát, hogy hitközségi tisztviselőt állítsanak be, anyag eszközök hiányára való hivatkozással elvetették. A templom épülete Madrid központjában fekszik, — az imaház maga szefárd jellegű.

Chanuka Máramarosszigeten

Sighet-Máramarossziget, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A sziget zsidóság két nagyszabású ünnepély keretében áldozott a makkabeusok emlékezetének. Szombat este a Mizrahi szervezetek rendezték meg Chanuka ünnepélyüket a konzervatív zsidó tömegek hatalmas érdeklődése mellett. Az ünnepély lélekemelő aktsa a Bn Akiba, a legifjabb Mizrahi szervezet felavatása volt, amelyet Koffler Mós hatalmas beszéde vezetett be. A Bn Abika tagjai héber népdalokkal arattak viharos tapsokat. Születésnap Danzig Samu főrabbi tartott nagyhatalmú ünnepi beszédet, amelyben a makkabeusi áldozatkészségre hívta a Máramaros zsidóságát. Dr. Fried Abraham, a helyesoport elnöke lendületes beszédében a sékel jelentőségét méltatta. Ezenkívül számos énekszám emelte az estély sikerét. A konferenciáé szerepét Izrael látta el ötletesen.

Vasárnap este az Aviva Barasszia és a Sómér szervezetek rendeztek nagy sikerű ünnepélyt. A Polgári-kör nagy termét zsufolásig töltötte meg ezalkalommal a szigeti zsidó társadalom. A művészi műsort Hirsch Simon költő lendületes prólogusa vezette be, majd a kis Barisszia és a kis Aviva tagjai nagy siker jégjében hozták színre Giszcala János „Chasmonéus fiúk” című egyfelvonásos drámáját. A szindarabban Danzig Pösi és Otto, Weisz Jenő és Kormos Pál nyújtottak kitünő alakítást, míg Darvas László, Guttman Ernő és Sachter Nándor kisebb szerepekben is kitünően állottak meg helyüket. Mezei Terike groteszk táncokka pompás sikeret aratott. Weisz Jenő igen hatásosan szavalta Csernichovszk „Fantázia” c. költeményét. Ezután a Jordán Viktor ünnepi beszéde következett, amelyben igen érdekes színekben világította meg Erec Jiszrael és Galuth chanukka ünnepe közötti különbséget. A kitünő sómér énekkar héber népdalokat adott elő, majd Steinmet Rachel héber költeményeket szavalt művészi erővel. Guttman Ovidiájának énekszóloival váltott ki hatalmas tetszést. Az ünnepély Danzig Hillé Barasszia ros-rison záróbeszédével és Hatikva akkordjaival nyert befejezést.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBÉ.

Cáfo

Franasovic

Bucuresti-Bukarest (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vintila halála, volt, lényeges el az ország belpolitikájában. Különböző nőverek, amely vagy éppen megmaról-holnapra tásukat. A belpolitikai folyamataiban na keztek be és két nu Vintila halála jelöli meg az o tében.

A legközvetlenebbül a liberálisokat a ratlan halála. nem bontott volt június 8-án, ug komoly dilemma liberális párt v telmében ugyan George Bratianu viszont Duca v hasam csinált halála óta abbó kálja a pártvez tianu kiválása egyszerűsödött. fogják a párt az elnökválaszt Anghelcsu fog demonstrálása ról köztudomás rális berkekbe igényt tart a p

Hogy mily fog jarni Bra liberálisoknak a lönösen a nemz viszonyára, azt megállapítani. A kormánypárt zott komoly ké Söt mi több, eg a nemzeti-para rövidesen koal alkotni, amely mányzás után elnöklele alatt rális kabinetus lis—nemzeti-pa eljövetelet hiro a Duca és a n vezetője köz lyes, sőt barát szemben viszo gal lehet állita távolról sem ténynek. Brati két párt közö természetü rész lyából. Viszon is, hogy a libe dasági érdekes programja és tér a nemzeti tól. Ez az érde

Dol

Egyetlen üveg szokik a dohá és ártalmatlan A. M. N. C. Mosilor 326.

A legolcsóbb petrolcum

Autó-benzin, jok, autóg

AUROR

Cluj, Calea

Van még egy pár igazán olcsó de közismerten utánozhatatlan kivitelű bundánk

20 különböző bunda a 4.000 lej
Besarábiai bundák 10.000 lejtől

Nagy választék minden szőrmeben!

Siessen, míg nem adtuk el őket!

Déri Szőrmeáruház

CLUJ Str. Memorandului 3

Cáfolják a liberális-nemzeti parasztpárti közeledés híreit

Franasovici berlini missziója. A nemzeti parasztpárt reméli, hogy rövidesen ismét Maniu kerül a kormány élére

Bucuresti-Bukarest december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Vintila halála, amint az előrelátható volt, lényeges eltolódásokat idézett elő az ország belpolitikai konstellációjában. Különböző kulisszámögötti manőverek, amelyek előkészület alatt, vagy éppen megvalósítás előtt álltak, máról-holnapra elveszítették aktualitásukat. A belpolitika tőzsdéjének árfolyamaiban nagy eltolódások következtek be és kétségtelen, hogy Bratianu Vintila halála új korszak kezdetét jelöli meg az ország belpolitikai életében.

A legközvetlenebbül természetesen a liberálisokat érintette vezérük váratlan halála. Ha George Bratianu nem bontott volna zászlót a párt ellen június 8-án, egy a mai vezérválasztás komoly dilemme elé állította volna a liberális párt vezetőit. A tradíciók értelmében ugyanis a pártelnöki cím George Bratianuval illette volna meg, viszont Duca volt belügyminiszter sohasem esínált titkot Bratianu Ionel halála óta abból, hogy magának vándikálja a pártvezérséget. George Bratianu kiválása folytán a probléma egyszerűsödött. Ducat egyhangulag fogják a párt elnökévé kikiáltani és az elnökválasztó gyűlést ugyanaz az Anghelescu fogja a szolidaritás külső demonstrálása céljából levezetni, aki-ről köztudomásúan azt suttogták liberális berkekben, hogy ugyancsak igényt tart a pártvezéri méltóságra.

Közeledési kombinációk a kormány és a liberálisok között

Hogy milyen következményekkel fog járni Bratianu Vintila halála a liberálisoknak a többi pártokhoz s különösen a nemzeti-parasztpárthoz való viszonyára, azt ma még nem lehet megállapítani. Egyes verziók szerint a kormánypárt és a liberálisok között komoly közeledés fog létrejönni. Sőt mi több, egyesek tudni vélik, hogy a nemzeti-parasztpárt és a liberálisok rövidesen koalíciós kormányt fognak alkotni, amely rövid ideig tartó kormányzás után átadja helyét egy Duca elnökelete alatt megalakuló tiszta liberális kabinetnek. Akik a nagy liberális-nemzeti-parasztpárti barátkozás eljövételét hirdetik, azok hivatkoznak a Duca és a nemzeti-parasztpárt több vezetője között fennálló igen szíves, sőt baráti kapcsolatokra. Ezzel szemben viszont egész határozottsággal lehet állítani, hogy ez a közeledés távolról sem tekinthető befejezett ténynek. Bratianu Vintila halálával a két párt közötti ellentétek személyes természetű része valóban vesztett súlyból. Viszont nem kevésbé igaz az is, hogy a liberális párt egy olyan gazdasági érdekesoportot takar, melynek programja és politikája lényegesen eltér a nemzeti-parasztpárt politikájától. Ez az érdekesoport, amelynek élén

Dohányzók!

Egyetlen üvegecske „Nicotan” által leszokik a dohányzásról. Teljesen biztos és ártalmatlan. Ára 140 lej utánvéttel.

A. M. Nicotan, Bukarest

C. Mosilor 326. Számítalan elismerő levél!

A legolcsóbb beszerzési forrás az összes petroleumtermékek részére

Autó-benzin, petróleum, motorin, olajok, autógumik, alkatrészek az

AURORA PETROLIFERA

Cluj, Calea Regele Ferdinand 62
Telefón 855

Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter, Tancred Constantinescu és Dinu Bratianu állanak, mindent el fog követni, hogy Ducával is tiszteletben tartassa a liberális párt tradícióit.

Miért utazik Franasovici Berlinbe

Ezt a feltevést látszik megerősíteni az a bukaresti jelentés is, amely arról számol be, hogy a liberálisok tovább folytatják a hónapokkal ezelőtt beindított kormánybuktató akciójukat. Franasovici volt belügy miniszter holnap Berlinbe utazik, állítólag azért, hogy egyrészt ellensúlyozza a kormány kül földi kölesöntárgyalásait, másrészt pedig, hogy a liberális érdekeltségek és a német pénzpiac között szorosabb kapcsolatot hozzon létre. Ez a hír a liberálisok eddigi hangsúlyozott francófil, politikai és gazdasági orientációjára való tekintettel nagy feltűnést keltett és kevés hitelt talál, de mindenestre jellemző a liberális pártnak a nemzeti parasztpárthoz való közeledéssel kapcsolatos atmoszférára.

Ugyanez mondható el a kormánypárt-ról is. A nemzeti parasztpárt egyes vezetői uton-utfélen hangoztatják, hogy a liberálisokhoz való közeledés híreit bizonyos sajtóorganumok tendenciózusan lanszirozzák. A nemzeti parasztpártnak semmi oka sincs arra, hogy Bratianu Vintila halálára való tekintettel hinni tudjon a liberálisok reakciós politikai és gazdasági programjának megváltoztatásában. Még akkor sem, ha a párt készséggel elismeri, hogy Duca személye bizonyos változásokat jelent nem annyira a liberális párt programjában, mint amennyire inkább a harci és kormányzási módszereiben. A nemzeti parasztpárt egész multját és tiz esztendő ellenzéki küzdelmeit kompromittálná az, ha szorosabb nexusba lépne ugyanazokkal a liberálisokkal, akik ellen a demokrácia jelszava alatt harcol és akiktől mélyreható világnézeti különbség is választja el.

Nemzeti parasztpárti körökben arról sincsenek meggyőződve, hogy Bratianu Vintila halála a disszidens liberális csoportoknak a pártba való visszatérését

Kellogg szerint Szovjet-Oroszország nem veszélyezteti a világbékét

A volt államtitkár kijelentette, hogy egy-két éven belül megvalósul a szárazföldi leszerelés

Newyork, december 27. Kellogg volt amerikai államtitkár a Bremen fedélzetén visszaérkezett Newyorkba, ahol a sajtó munkatársai előtt tett nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy egész Európa a gazdasági depresszió súlyos óráit éli át s e nehéz időkben nem ritkák az olyan jelenségek sem, amelyek egy eljövendő háború rémét idézik fel. A volt amerikai külügyi

államtitkár ugyanekkor elismerte, hogy az európai kormányok rendíthetlenséggel és komolyan fáradoznak a békebontó kontroverziák békés elsimításán. Kellogg kifejezésre juttatta azt a hitét, hogy a békét sikerül fenntartani s hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a fegyverkezési költségeket és adóterhet szerte Európá-

ban csökkentésük és a munkanélküliséget enyhítsék. A volt államtitkár szerint a szovjet nem jelent veszélyt a világbékére s ezért meggyőződése, hogy egy-két éven belül a leszerelési egyezmény meg fogja valósítani a szárazföldi haderők lefegyverezését s ezzel a nyugodtabb atmoszférát kialakulását.

Mironescu miniszterelnök ma este Párizsba utazik a kölcsöntárgyalások perfektuálására

Popovici Mihai lesz a miniszterelnök helyettese. Titulescu, Maniu, Mironescu rivierai találkozása

Bucuresti-Bukarest, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A karácsonyi ünnepek elteltével a kormány megkezdte ama programjának keresztülvitelét, amelyet a parlamenti szünet idejére irányzott elő. A politikai élet középpontjában a Párizsban megkezdett kölcsöntárgyalások állanak. Az Uj Kelet is közölte már azt a hírt, hogy a kölesön elvben már létrejött a román kormány és a francia érdekeltségek kö-

zött, de még a feltételek körül differenciák mutatkoznak. Mironescu miniszterelnök vasárnap este utazik Párizsba, hogy a kölcsöntárgyalásokat perfektuálja. Ezeknek végeztével Mironescu Genfba utazik, hogy Bukarest háboruelőtti külföldi tartozásait likvidálja és ezzel is megkönnyítse a külföldi tőke beözönlésének útját.

Genfből Mironescu a francia Rivierára utazik, ahol tudvalevőleg most

Maniu miniszterelnök is tartózkodik. Mironescu odaérkezésének napján Titulescu is a Rivierára utazik. Maniu, Mironescu és Titulescu az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekben fognak nagy fontosságú tanácskozásokat folytatni.

Mironescut több hetes távollétében Popovici Mihály pénzügyminiszter fogja helyettesíteni, aki a nemzeti parasztpárti kormány legrégebbi miniszter tagja.

A szovjetkormány újabb pótrendelettel végleg szankcionálta a gyári munkások állami rabszolgaságát

A renitens munkásokat bíróság elé állítják, elbocsájtják vagy kényszerpihenőre küldik

Moszkva, december 27. Tudvalevő, hogy a szovjet kormány már jónéhány évvel ezelőtt, főleg az öt éves gazdasági terv proklamálása óta felfüggesztette a munkások szabad költözködési jogát és törvényben szankcionálta a munkakénységet. E törvény értelmében a munkások nem változtathatják szabad munkahelyeiket, teljesen katonai fegyelem alatt állanak s katonai parancs alapján éppugy mozgósíthatók egy bizonyos munkamennyiség elvégzésére, mint a háborúba való bevonulásra.

Az európai közvélemény, élükön olyan előkelő szocialista teoretikussal, mint Kautsky, a legmélyebben elítélték

a szovjetnek ezt az emberi egyéniséget teljesen negligáló rendelkezését s a szovjet munkatörvényeit az állami rabszolgaság bevezetésének, illetőleg szankcionálásának minősítették.

Ennek ellenére is azonban, mint Moszkvából jelentik, az orosz munkáügyi népbiztosság, éppen karácsony napján, pótrendeletet bocsátott ki, melyben az üzemvezetők és igazgatók hatáskörét kibővíti s a renitens munkásokat elbocsátással, hat hónapig terjedő kényszerpihenővel és büntető bíróság elé való állítással fenyegeti meg. A rendelkezést állítólag a munkaeredmény fokozása és az öt éves terv sikere érdekében adták ki. Kétségtelen azonban, hogy ez

a magyarázat sem enyhíti azt a tényt, hogy ezzel a pótrendelettel az állami rabszolgaság intézményessé vált Szovjet-Oroszországban.

— Egy indiai kerületben a lakosság megtagadta az adófizetést. Londonból jelentik: Rangooni jelentés szerint a felsőburmai tartomány Mayu Thek Akyab kerületében a lakosság megtagadta az adófizetést. Egy adófelügyelőt megöltek s a rendőrség egyik főtisztviselőjét életveszélyesen megsebesítették. A kormányzat katonai karhatalmat rendelt ki a zendülési területre.

MEGJELENT Jaroslav Hasek

világhírű szatirikus-humoros regényének a

SVEJK

II. része is, ára 95 lej (és portó.)
Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

jelent. Sőt ellenkezőleg, úgy találják, hogy Duca nem rendelkezik azzal az autoritással, amellyel a Bratianuk évtizedeken keresztül vezették a liberális pártot és hogy az új pártvezér ennél fogva vagy kénytelen lesz behódolni azok előtt, akik a párt gazdasági erejét képviselik, vagy pedig könnyen megszoríthatók az elégedetlenek száma. Kormánypárti körökben azt remélik, hogy rövidesen el fognak simulni azok a komplikációk, amelyek Maniu váratlan lemondásához vezettek s a pártvezér rövidesen vissza fog térhetni az országba, hogy ismét átvehesse a kormány irányítását. Ebben az esetben pedig kormánypárti körökben meg van a győződve arról, hogy a nemzeti parasztpárt 1932 őszéig, tehát a jelenlegi törvényhozási időszak végéig kormányon fog maradni.

körében a tisztaság, ököny kiszolgálás,

redmény

nyújtunk ezen lap LEGOLCSÓBBAN lehet, mert olcsó árán kedvezményképpen enüt kivéve)

redményt adunk m az érkezéskor, sem t szemben vagyunk alyandvarral.

erettel várjuk esalodánkban.

Szálloda appest

Szembem a Keleti
kezési oldalával

k minden tiltakozá-
villai temetőben kü-
ki zsidó halottak

hitközség elnökévé
k meg, aki magára
ga fenntartási költ-

A templom felava-
keretek között for-
eszt vett a madridi
pviselője is. A meg-
an a jelenlévő rend-
a hitközség ideigle-
rvezetét, amelyet a
aláírtak. Az egyik
slatát, hogy hitköz-
ltsanak be, anyagi
való hivatkozással
lom épülete Madrid
szik. — az imaház
gü.

nuka

összigeten

ssziget, december 27.
sítőjétől.) A sziget
yszabásu ünnepély
a makkabeusok em-
bat este a Mizrach
ték meg Chanuka
konzervatív zsidó tő-
deklődése mellett. Az
ló aktusa a Bné
Mizrach szervezet
melyet Koffler Móse
vezetett be. A Bné
r népdalokkal arat-
kat. Szünet után dr.
bbi tartott nagyha-
zedet, amelyben a
tkészségre hívta fel
gát. Dr. Fried Abra-
rt elnöke lendületes
jelentőségét méltatta
énekszám emelte az
konferenciá szerepét
ezen.

Aviva Barasszia és
k rendeztek nagy
A Polgári-kör nagy
töltötte meg ezalka
zsidó társadalom. A
esch Simon költő
a vezette be, majd a
is Aviva tagjai nagy
ták színe Giszkalay
s fiuk” című egyfel-
A színdarabban
Otto, Weisz Jenő és
tottak kitérő alká-
László, Guttman
Nándor kisebb szere-
n állottak meg helyü-
g groteszk táncokka-
atott. Weisz Janka
valta Csernichovszki
eményét. Ezután dr.
népi beszéde követ-
igen érdekes színek
g Erec Jisrael és
ünnepe közötti külön-
ömer ennekkar hébe-
elő, majd Steinnel
steményeket szaval
Guttmann Ovidijah
totti ki hatalmas tet-
pély Dancig Hille
n záróbeszédével és
ával nyert befejezés-

Z UJ KELETBE

Nagy lelkesedés közepette zajlott le Marosvásárhelyen az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző első konferenciája

Hajlékot szerez a zsidó menzának és diákotthonnak az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző

Tárgu-Mures-Marosvásárhely, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély legfiatalabb zsidó szervezetének, az Erdélyi Zsidó Diákszegélyzőnek országos kuratóriuma csütörtökön délután tartotta meg Marosvásárhelyen első konferenciáját. A marosvásárhelyi konferencián csodálatos életerőről tett tanúságot ez az aránylag fiatal szervezet. Egész Erdély zsidó szíve ott lüktetett a marosvásárhelyi zsidó kulturház tanácskozó termében, amelynek asztalai mellett órákon keresztül megkapó lelkesedéssel és szolidaritással vállalták magukra az különböző városok delegátusai az erdélyi zsidó diákok hajlékának a megteremtését.

Egy tizenkétosztendős gondolat

Az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző célkitűzéseit tizenkét osztendős óta szunynyadták a zsidó szívekben és ez magyarázza meg azt, hogy a csak nemrég meg alakult központi vezetőség első zászlóbontása olyan hamar gyökeret vert Erdély minden zugában. Az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző valóra váltotta azt a gondolatot, amely tizenkét osztendős óta kísértett Erdélyben, évről-évre újra és újra felbukkant és súlyos lidérenyomásként nehezített az erdélyi zsidó társadalom lelkiismeretére. Erdély csaknem valamennyi városa népes delegációval képviseltette magát a marosvásárhelyi konferencián annak jeléül, hogy a zsidó társadalom minden rétege alkotó munkával akar könnyíteni lelkiismeretén a tizenkét osztendős közbösség miatt.

A Diákszegélyző marosvásárhelyi csoportján kívül különösen a szászrégeni, nagyvárad, aradi, brassói, dioszentmártoni és lugosi helyi csoportok képviselték magukat erős küldöttséggel, míg a kolozsvári központi vezetőség csaknem teljes számban jelent meg. A kuratóriumnak a megjelenésben akadályoztatott több tagja meleghangú levélben üdvözölte a konferenciát, kifejezésre juttatva, hogy a konferencia által hozandó határozatok végrehajtásában a legodaadóbb munkával akarnak részt venni. A konferencián egyöntetűen nyilatkozott meg az a szándék, hogy a zsidó diákság vállalja a végére venni a szászrégeni és megalázó kéregetés terhét és az Erdélyi Zsidó Diákszegélyzőnek maradék nélkül vállalnia kell az erdélyi zsidó diákság intézményes ellátásának gondját és a külföldön tanuló erdélyi zsidó diákok szervezeti és rendszeres segélyezését.

Az elnöki megnyitó

A konferencia tanácskozásait dr. Kertész Jenő, az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd kegyeletes szívvél áldozott a Diákszegélyző nagy halottjára, dr. Eisler Mátyás emlékének. A zsidó diákság nagy patronusáról és fardhatatlan pártfogójáról szóló mély hatást keltő megemlékezést a konferencia tagjai állva hallgatták végig.

Ezután dr. Roth Marcell egyetemi magántanár kért szót és lendületes szavakkal esett szó a zsidó társadalom kötelességeit a zsidó diáksággal szemben és a kolozsvári diákház sürgős megvalósítását kívánta. Egyben bejelentette, hogy közbenjárására az aradi hitközség jelentékeny összeget vett fel évi költségvetésébe a diákszegélyezés céljaira.

Dr. Roth Marcell nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után Leichtmann Andor titkár terjesztette be a diákság intézményeinek helyzetéről és a Diákszegélyző eddigi működéséről szóló jelentést, majd Jámor Ferenc főtitkár ismertette a központi vezetőség részletes munkaprogramját és magánindítványt terjesztett be a zsidó diákház azonnali megvételére.

A konferencia határozatai

A munkaprogram fölött rendkívül élénk és mindvégig nívós vita indult meg, amelyben a konferencia összes delegátusai résztvettek. A vita felölelte az erdélyi és a külföldi diákszegélyezés összes problémáit és órákon keresztül tartó alapos megbeszélések után olyan egyhangú határozatokba torkollott,

amelyeknek megvalósítása egyszer és mindenkorra megoldja az erdélyi zsidó diákság ügyét.

Elhatározta a konferencia, hogy a központi vezetőség a legrövidebb időn belül konkrét javaslatot tesz a kuratóriumnak a zsidó diákház megvételére, amely hajlékot fog adni a menzának és a diákotthonnak és így egyrészt racionalizálja, másrészt pedig konkrét alapokra fekteti ezt a két diákjelölti intézményt. A házvételhez szükséges tőkét egyrészt az alapító taggyűjtő akcióból szerzi meg az egyesület és éppen ezért az egyes helyi csoportok a központi vezetőséggel karöltve vállalták ennek az akciónak a legsürgősebb lebonyolítását. Ugyancsak a házvételhez szükséges tüke gyarapítását kívánja szolgálni egy uccai gyűjtőnap is, amelyet tavasszal minden nagyobb városban meg fognak rendezni a Diákszegélyző helyi csoportjai.

A Diákszegélyző pénzszerző akciói

A menza és diákotthon intézményes fenntartására és a külföldön tanuló erdélyi zsidó diákok szervezett segélyezésére a konferencia három akcióban állapodott meg. A Diákszegélyző helyi csoportjainak intézményes kiépítése révén megszervezik erdélyszerte a rendszeres hálózatot, költségvetési hozzájárulás érdekében megkeresik az összes erdélyi hitközségeket és évente egy-egy rendezvény lesz minden helyi csoport székhelyén.

Ami Bukarestben és az ország többi egyetemén valamint a külföldön tanuló erdélyi zsidó diákok problémáját illeti, a konferencia Szántó bukaresti és Weinmann Vilmos kolozsvári diákszegélyzők szakszerű fejtegetéseinek meghallgatása után úgy döntött, hogy erre az évre fenntartja a tavalyi rendszert, a jövőre vonatkozólag azonban a bukaresti diákjelölti intézményekkel a kölcsönösség alapján kíván megállapodást kötni, külföldön pedig csak azokat az erdélyi zsidó diákokat fogja támogatni, akiknek külföldön való kiképzését a központi vezetőség szükségesnek tartja.

Dr. Löwy Ferenc marosvásárhelyi főrabbi, aki a lugosi hitközség képviselőjeként jelent meg a konferencián, lendületes beszéd keretében kérte a kuratóriumot, hogy ne csak az anyagi ellátásáról, de a zsidó neveléséről is gondoskodják a diákságnak. A kuratórium leszógatta, hogy ez a kívánság harmóniában van programjával és dr. Löwy főrabbit egyhangúlag a kuratórium tagjává kooptálta.

Rendkívül nagy tetszéssel fogadta a kuratórium dr. Hirsch Sárinak a javaslatát. Hirsch Sári dr. a diákház megvalósításának esetére olyan programot dolgozott ki, amely módot ad a zsidó diákságnak, hogy adakozások elfogadása helyett kollektív munkával önmaga tartsa el intézményeit és így egy önzetesebb és gerincesebb zsidó intellektuális generáció termelődjék ki. A konferencia a javaslatot teljes egészében elfogadta és annak kresztültvitelével dr. Hirsch Sári bízta meg.

Végül dr. Spitzer József terjesztette elő a Diákszegélyző jövő évi költségvetését, amelynek tetejét rövid vita után a konferencia minden módosítás nélkül elfogadta, majd dr. Elekes Miklós ügyvezető elnök munkára serkentő zárószavai után, amelyekben elismeréssel emlékezett meg a kolozsvári, marosvásárhelyi, szászrégeni, dioszentmártoni, reicai, dévai, szatmári, brassói, fogarasi és több más helyiesport eddigi teljesítményeiről, a mindvégig lelkes hangulatban dolgozó konferencia véget ért.

A marosvásárhelyi csoport kulturáldutánja

A konferencia alkalmából a Diákszegélyző marosvásárhelyi helyiesportja nívós kulturáldutánt rendezett, amelyet a zsidó kulturális zsufolásig megtelt termében dr. Löwenstein Lajos üdvözölő beszéde nyitotta meg, majd dr. Kertész Jenő, a Diákszegélyző elnöke rajzolta meg frappáns és rendkívül hatásos beszédben a zsidó diákság helyzetének keresztmetszetét a mai, problémákkal

vajudó társadalomban. Löwy Leopold kolozsvári operanékes dr. Berkovits Olga bravuros zongorakiséretével két olasz áriát énekelt briliáns technikával. Majd dr. Elekes Miklós tartotta meg filozófiai tanulmányzámba menő, mely gondolatokkal telített előadását az ifjúságnak az emberi kultúra fejlődésében való szerepéről és feladatairól. Schwartz Magda énekelt ezután néhány nagyon kedves dalt rendkívül kifinomult ének-tudással nagy tetszés mellett. A zongora kíséretet ezuttal is dr. Berkovits Olga szakavatott keze látta el. Antal Márk tartotta meg ezután előadását egy elnyomott nép legelnyomottabb rétegéről, a zsidó diákságról és a zsidó társadalom kötelességévé tette a zsidó diákság materiális és morális felszabadítását. Löwy Leopoldnak dr. Berkovits Olga zongorakisérete mellett előadott újabb nagyszerű énekszáma után Fekete József, Marthy Pál és dr. Berko-

Öngyilkos lett Nedbal Oszkár, a pozsonyi Operaház volt igazgatója

Zágráb, december 27. Megrendítő öngyilkosság hírért röpti világra a táv író, Nedbal Oszkár, a világhírű esch karmester és zeneszerző, a pozsonyi opera volt igazgatója, aki legutóbb a zágrábi filharmónikusok dirigense volt, tegnap a zágrábi nemzeti színház egyik második emeleti szobájából öngyilkos szándékkal leugrott és azon nal szörnyet halt. A kiváló muzikus öngyilkossága a világ minden részében nagy megdöbbenést váltott ki a zene iránt érdeklődők körében. Nedbal még az önálló esch állam megalakulása előtt kitűnő hírnévre tett szert a zenei világban, hosszú ideig Bécs-

ben működött s néhány kiváló zenemű alkotásával a legnagyobb elismerést vívta ki magának. Többek között Mária román királynő szövegkönyvére is komponált egy színes zenei művet.

Mint dirigens már Bécsben feltűnést keltett s éppen eme érdemei elismerésüül nevezték ki a pozsonyi állami opera megalakulásakor annak igazgatójává. Hogy öngyilkosságnak mi az oka, még ez ideig nem sikerült kikutatni. Miután anyagi ügyei rendezettek voltak, valószínűleg valami súlyosabb ideg baj, vagy más vonatkozású lelki meghasonlás miatt választotta az öngyilkosságot.

Lezajlott Déván az Aviva-Barisszia szervezetek ezévi Vaad Harisonimja

Déva, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi Aviva Barisszia szervezetek karácsonykor Déván rendezték meg ezévi Vaad Harisonimjukat, a melyben az ország minden városából számsosan jelentek meg a delegátusok. A Vaad Harisonimot a dévai Barisszia rendezte meg háromnapos ünnepség keretében, amellyel kapcsolatban tartották meg a dévai Barisszia-körzet konferenciáját is. A Vaad Harisonim a Zsidó Nemzeti Szövetség részéről Vermes Ernő ügyvezető elnök jelent meg.

Csütörtök délelőtt 11 órakor mintegy 100 delegátus és a dévai érdeklődő közönség jelenlétében nyitotta meg a Vaad Harisonimot Tihanyi Dezső, az Aviva Barisszia szervezetek ros-risonja. Tihanyi meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, felhívta őket arra, hogy a Barisszia tárgyalásain teljes komolysággal és a nehéz helyzethez illő lelkiismeretességgel szólaljanak fel. Üdvözölte a vendégeket, majd átadta a szót dr. Szegő Ernőnek, a dévai helyiesport elnökének, aki üdvözölte a konferenciát, hangsúlyozva az idősebb cionistáknak az ifjúsággal való együttműködésének szükségességét.

Dr. Lőrincz Jenő, a dévai ort. hitközség elnöke a hitközség nevében üdvözölte a konferenciát, majd Józsa István a magyar párti ifjúsági kör nevében szólalt fel.

A zsidóságnak és magyarságnak — mondotta — együtt kell küzdenie kisebbségi jogaiért. A magyar párt ifjúsága évek óta a legnagyobb rokonszenvvel kíséri a zsidó ifjúság lelkes cionista munkáját, amelyet mindig támogatni is fog.

A magyar ifjúság kiküldöttjét a Vaad Harisonim közönsége lelkesen megtapsolta. Gál Kató a dévai Aviva nevében héber nyelven köszöntötte a konferenciát, majd Kaszner Miklós ros-rison a

dévai Barisszia üdvözlését tolmácsolta. Ezután Vermes Ernő, a Zs. N. Sz. ügyvezető elnöke tartott szellemes és mélyen szántó beszédet, amelyben további lelkes munkára biztatta az ifjúságot. Tihanyi Dezső zárószavaival végződött az ünnepélyes megnyitó. Délután 3-kor vették kezdetüket a tényleges tárgyalások, amelyeket Tihanyi Dezső referátuma vezetett be. Az egyes csoportok tették meg ezután jelentéseiket, majd megkezdődött az általános vita. Ezután a Nöszürt betérjesztette az alapszabályok módosításáról szóló javaslatát, a melyet termékeny vita után a Vaad Harisonim néhány lényeges módosítást beiktatásával elfogadott. A Vaad Harisonim határozataira még visszatérünk.

A Vaad Harisonim befejezése után a körzeti konferencia zajlott le. Szombaton este kedélyes ismerkedési estélyen látta a rendező Barisszia vendégül a delegátusokat.

Hirdetéseket, előfizetéseket az Uj Kelet részére felvesz és reklamációkat elintéző: Blum Zsigmond Oradea, Strada Rimanóczy 4., I. emelet.

Négy ajándékkönyv

Kandi Klára kalandjai, írta Mária királyné, Madách: Ezer tragédiája, Grimm: Andersén, vagy Tündérmesék, vörös kötésben, Zsebnaptár 931-re

Összesen 144 — lej

Vidékre utánvétellel küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

Meg az es

A népszámlálás

Cluj-Kolozsvár, Uj Kelet tudósító népszámlálási híve harmadik napja munka folyik. Enek, újabb és újabb a lelkes főnök doktortól. A szert vesz bizonyos mintha éreznék, bódott Románia történetében ez a jelentőségű etapo romszázhusz népsdult el a mai naszérlőzsa minden ossza a népszámládonképpen népszi kezdetét, vagy rádó éjjel 12 óráj A népszámlálás kény igazi nagyvafolyik: a városhájl felszerelt hanggyar, német nyelv a lakosságnak, hőtölteni a népszám

Cigányta

A népszámlálás sairól, az eddigi epizódokról és b Th. A. Muresan utkozatot tette m — A kolozsvári megszámlálásán tul vannak. Az 6lyok száma még tünk, de valószimnapon belül a p birtokunkban lesz már eddig is me hogy az adatokból rosi jellege kétsérodik. Megállapít épületek és főleg ismeretes számbav lozsváron a nyom száma horribilis n lül az emberi lab élők számát. Szám egész épületkompl ron, amelyikben e esalád lakik össze ennél is megdöbbe Kolozsvár belső t uton egy valóságos dik meg, mintegy jellegű sátorban. E legnagyobb veszed ban Kolozsvár köz pontjából, miért is városi tanács megt

A biztos

Erdekes egy meg Muresan mér számláló biztosok, valami tulzott le munkájukhoz, me rokratikus tevéken azt, most már a l ben kedvet kaptak érthető is. A biztos telenségében táru f ga szörnyű nyomos például egy ny ag lett rosszul a gttán s miután g ber, arra kért meg e osszam be őt.

A lakosság rgyobb megértéssel aló biztosokat s ig zükség arra, hogy regyünk igénybe. osok egyébként etolsó kioktatások rüli teendőkről, a ról, hogyan kell se lakosságnak. Egyé lő-biztosok, azok s milyen kérdésre fe

Megkezdődött a népszámlálás az egész országban

A népszámlálási biztosok Kolozsvár szörnyű nyomorára vetnek világot

Cluj-Kolozsvár, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári népszámlálási hivatalban, karácsony harmadik napja ellenére is, lázas munka folyik. Biztosok jönnek-mennek, újabb és újabb utasításokat kérve a felkészüléstől. A számláló-biztosok is erőteljesen veszik a munkát, hogy a népszámlálás döntő jelentőségű etapot fog jelenteni. Háromszázhusz népszámlálási biztos indult el a mai nappal Kolozsváron a szélrozsza minden irányába, hogy szétosztja a népszámlálási ivateket. A tulajdonképpeni népszámlálás hétfőn veszi kezdetét, vagyis a 28-ról 29-re virradó éjjel 12 órájának beálltával.

A népszámlálás propagálása egyébként igazi nagyvárosi felkészültséggel folyik: a városháza előtti téren egy jól felszerelt hangszóró román, magyar, német nyelven adja tudomására a lakosságnak, hogy miképpen kell kitölteni a népszámlálási ivateket.

Cigánytanya a Kajántói úton

A népszámlálás legérdekesebb fázisáról, az eddigi munkáról, érdekes epizódokról és beérkezett adatokról Th. A. Muresan dr. a következő nyilatkozatot tette munkatársunk előtt:

A kolozsvári épületek számának megszámlálásán a biztosok nagyjában túl vannak. Az épületek és lakostályok száma még nem ismeretes előtérben, de valószínű, hogy két-három szor annyi, mint a provizórikus adatok értelmében vannak. Azt azonban már eddig is meg lehet állapítani, hogy az adatokból Kolozsvár nagyvárosi jellege kétségen kívül kidomborodik. Megállapítható az is, éppen az épületek és főleg a lakostályok lelkiismeretes számbavevésével, hogy Kolozsváron a nyomorban élő családok száma horribilis mértékben múlja felül az emberi lakáviszonyok közötti átlagot. Számos olyan lakás, sőt egész épületkomplexum van Kolozsváron, amelyikben egy szobában három család lakik összezsúfolva. De még ennél is megdöbbentőbb tény az, hogy Kolozsvár belső területén, a Kajántói úton egy valóságos cigánytanya húzódik meg, mintegy negyven, állandó jellegű sátorban. Ez a cigánytanya a legnagyobb veszedelmeket rejti magában Kolozsvár közegészségügye szempontjából, miért is esodálatos, hogy a városi tanács megtűrte őket.

A biztosok előtt teljes messzietelenségében tárul fel az élet

Erdekes egyébként, — jegyezte meg Muresan mérnök, — hogy a népszámlálási biztosok, akik eleinte nem valami tulzott lelkesedéssel fogták munkájukhoz, mert egy tisztára bürokratikus tevékenységnek fogták fel azt, most már a legnagyobb mértékben kedvet kaptak a munkára. És ez érthető is. A biztosok előtt teljes messzietelenségében tárul fel a mai élet, a ma szörnyű nyomorával. Az egyik biztos például egy nyomortanyán fizikailag lett rosszul a szenny, a nyomor után s miután gyöngye idegzetű ember, arra kért meg, hogy más kerületbe osszam be őt.

A lakosság mindenütt a legnagyobb megértéssel fogadja a népszámlálási biztosokat s így sehohsem volt kétség arra, hogy hivatalos hatalmat igényünk igénybe. A népszámlálási biztosok egyébként ma kapták meg az első kioktatásokat a népszámlálás körüli teendőkről, a bánásmódról s arról, hogyan kell segítségére lenniük a lakosságnak. Egyébként a népszámlálási biztosok, azok számára, akik valamilyen kérdésre felvilágosítást akar-

nak kapni, ma és holnap rendelkezésére állnak a lakosságnak.

Muresan mérnök ezuttal is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a népszámlálási ivatek egy A és egy B (felső és alsó) részre oszlanak. Akiknek állandó tartózkodási helyük Kolozsváron van s akik a népszámlálás időpontjában Kolozsváron tartózkodnak, azok az A minta rovatait kötelesek kitölteni, míg a B minta rovatait azok töltik ki, akiknek állandó lakóhelyük nem Kolozsvár ugyan, de a népszámlálás időpontjában ténylegesen Kolozsváron tartózkodnak. Azok a román állampolgárok, akik a népszámlálás időpontjában külföldön tartózkodnak, az illető követségek hatáskörébe tartóznak, azoknak számbavevételéről ugyancsak kötelesek gondoskodni.

A népszámlálás adatai szigorúan bizalmasak

A népszámlálási biztosok hivatalos jelvényvel vannak ellátva, amely a „Recensor oficial” felírást viseli. A lakosság esakis az ilyen jelvényekkel ellátott népszámlálási biztosoknak köteles rendelkezésére állani, akik ezt a jelvényt feltűnő helyen kötelesek viselni. A népszámlálás adatai szigorúan bizalmas jellegűek s így az a népszámlálási biztos, aki ezeket az adatokat, melyek hivatalos titkot képeznek, elárulja, hat hónapig terjedhető börtönnel sújtható. Ugyanilyen szankcióban részesülnek azonban azok is, akik a népszámlálási rovatokba hamis adatokat írnak be. Remélhető azonban, hogy Kolozsvár intelligens közönsége ilyen szankciókra nem fog alkalmat adni, mert hiszen mindenki tisztában van azzal, hogy Romániában mindezekig nagyon is

Szigorúan bizalmasak a népszámlálás adatai. Cigánytanya Kolozsvár kelles közepén

éreztek egy pontos statisztika hiányát, olyan statisztikát, amelyből rengeteg következtetést lehet levonni a politikai és kulturális célkitűzések számára is. Itt említjük meg, hogy a szállodák utasai, szanatóriumok és kórházak betegei, a kisebb szállóhelyek utasai számára a tulajdonosok töltik ki a népszámlálási ivateket, melyeknek adatai az ugynevezett flottáns adatok közé fognak számítani.

Tizenöt vagon nyomtatvány, négy évi munka

Kérdésünkre Muresan mérnök elmondja, hogy a népszámlálás adatainak feldolgozása négy évi szakadatlan munkát fog igénybe venni s a népszámlálás lezajlása után az ország különböző részeiből mintegy tizenöt vagon nyomtatvány fog a központba befutni. Csak természetes ezek után, hogy a népszámlálás összes statisztikai adatai nem lesznek közölhetőek, a népszámlálás közvetlen lezajlása után, csupán a durvább és nagyvonalúbb eredményeket lehet majd közölni a nyilvánossággal.

Fontosnak tartom még egyszer kihangsúlyozni azt, mondotta Muresan mérnök, — hogy az irástudók közé csak azok számíthatnak, akik olvasni is tudnak, míg azok, akik csak a nevéket tudják aláírni, analfabétáknak minősítettek. Abban az esetben, ha valamilyen vonatkozásban a lakosság és a népszámlálási biztosok között vita támadna, a közönségnek jogában áll felhívni a népszámlálási hivatalt s reggel nyolctól este kilenc óráig innen kérni a felvilágosítást a vitás kérdésekre vonatkozólag. A népszámlálási hivatal telefonszáma: 13-39 (tizenhárom-harminckilenc). A népszámlálási hivatal azonban kéri a közönsé-

get, hogy csak indokolt esetben vegye a telefonkérdésközdést igénybe, mert a népszámlálás napjain a hivatal agyon lesz halmozva munkával.

Zsidó és székely népszámlálási biztosok

Arra a kérdésünkre, hogy a népszámlálási biztosok alkalmazásánál tekintettel voltak-e a kisebbségi szempontokra is, Muresan mérnök lelkesülten jelenti ki, hogy igen is zsidó és székely, tehát kisebbségi népszámlálási biztosok is vannak alkalmazva a nagyjelentőségű munka elvégzésére. Különösen két zsidó népszámlálási biztos — mondotta Muresan mérnök — érdemelte ki eddig a legnagyobb fokú elismerést.

Muresan mérnök végül annak a nézetének adott kifejezést, hogy a népszámlálási adatokból kétségen kívül ki fog derülni az a tény, hogy Kolozsvár lakosságának a száma jóval meghaladja a százezret. Ezt az a körülmény is bizonyítja, hogy a nyomtatványok, amelyeket először szétosztottak, kevésnek bizonyultak s nagyon sok olyan komplexumban, ahol mindössze nyolevan család egyszálalására számítottunk, ténylegesen szárharminc családot találtunk. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy bár a katonaság és a diákság személy tekintetben változást is szenved minden évben: a stock mindig ugyanaz, vagy is állandó marad. Így tehát a tíz, vagy huszezer főnyi diákság és katonaság Kolozsvár állandó lakosságának számít.

A konzuli testület is részt vesz a népszámlálásban

Tudvalevő, hogy a Kolozsváron tartózkodó, idegen államok konzuljai, minthogy exterritoriális jogokat élveznek, nem volnának kötelesek résztvenni a népszámlálásban. Ennek ellenére a Kolozsváron tartózkodó konzuli testület, beleszámítva a konzulátusok hivatalnokai karát is, levélben értesítették a kolozsvári népszámlálási hivatalt, hogy ezuttal lemondanak exterritoriális jogaikról és teljes szívélyességgel rendelkezésre állanak a népszámlálási biztosoknak.

Változatos volt az ideai karácsony:

Newyorkban 200 ember halt meg alkoholmérgezésben, Rómában a pápa a munkanélküliségről beszélt, Moszkvában teljes üzemmelle dolgoztak a gyárak

Különösebb incidensek nélkül zajlottak le világszerte a karácsonyi ünnepek

London, december 27. A karácsonyi ünnepek egy politikai, mint általában vonatkozásban az egész világon különösebb és zavaróbb incidensek nélkül zajlottak le. Ennek ellenére meg lehet állapítani, hogy a keresztény szeretet ünnepét a különböző világvárosokban nem egyöntetű módon ünnepelték meg. Bizonyos vonatkozásokban új színek és új külsőségek tarkították az ideai ünnepeket. Így az amerikai Maryland államban a karácsony estét meteorhullás vezette be. A ritka természetű tünemény száz kilométeres körzetben nappali világosságot árasztott. A meteorok mélyen a földbe furdódtak. A két karácsonyi ünnepen ezrek zarándokoltak a meteorokhoz, amelyet bizonyos babonás lelkek különös szerencse előjelének mondanak.

Amerika egy másik államában, Illinoisban, Alton város tanácsa az általános angolszász szokástól eltérően megengedte, hogy a mozgóképszínházak vasárnaponként is tarthassanak előadásokat, de azzal a feltétellel, hogy az előadások előtt lelkészek mondjanak imát a közönségnek. A határozatnak azonban nem lett meg a kívánt eredménye, mert a lelkészek vonakodtak a mozikban imádkozni, hangzóttván, hogy ez a vallás profanizálása volna. Newyorkban a karácsonyi ünnepeket autóbalesetek, vízbefulladások, tüzijáték nyomán támadt tüzesetek és alkoholmérgezések tarkították. Az Egyesült Államok területén a karácsonyi ünnepek alatt mint-

egy kétszáz ember vesztette életét alkoholmérgezés következtében. Egyébként a newyorki bankok az ideai karácsony alkalmával huszonegmillió dollárral kevesebb renumerációt fizettek ki a tisztviselőknél, mint az elmúlt évben.

Párizsban a karácsonyi ünnepek incidensek nélkül teltek el. A kereskedők általában panaszok nélkül a vevők gyöngye vételkedve elien. Luxuscikkekben különösen minimális volt a forgalom. Az ünnepek alatt fagyponat alatti hőmérséklet uralkodott csaknem egész Franciaországban és délen, valamint keleten havazások is voltak.

Rómában a pápa a biborosok karácsonyi fogadtatása alkalmával beszédében megemlékezett az egész világot sújtó gazdasági válságról és munkanélküliségről. Beszéde végén a pápa arra kérte fel a biborosi testületet, hogy vessék latba befolyásukat az egyes kormányoknál a munkanélküliség enyhítése érdekében.

Egészen különölköln s természetesen a szovjet-tradícióknak megfelelően ünnepelték meg a karácsonyt Oroszországban. Ugy Moszkvában, mint az egész ország területén a karácsony két ünnep napján az összes gyárak teljes üzemmelle dolgoztak, mint más munkanapon. Leningrádban és Moszkvában karácsonykor vallásellenes kiállítások nyíltak meg s a hivatalos propaganda több mint száz vallásellenes tüntető gyűlést

hívott össze. Ennek ellenére a hívők a templomokat zsúfolásig megtöltötték. Érdekes, hogy a szovjethatóságok Moszkvában mindössze egy üzletnek engedélyezték a karácsonyi meglepetéskártyák árusítását s itt is csak az orosz fővárosban élő külföldiek számára. A szovjet betiltotta az ünnepi szeretetadományok kiosztását is s nem engedélyezte az állami opera tagjainak a templomok kórusaiban való szereplését sem.

Staniol gyári raktár
Lepage Kvár. Kérjen mintát, árlapot

MEGNYILT TEMESVÁRON az új JÓZSEFVÁROSI ORTODOX שר עטתרעם
Elsőrendű házikoszt házon belül és kívül
Olecsó abonoma
Vállaljuk: esküvők és bankettek rendezését. Utazóknak 10 engedmény!!!
Olecsó árak! Kifogástalan kiszolgálás!
TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROSI
Str. Berthelot (volt Kossuth L. u.) 14.
I. emelet, 5. ajtó.

Uj NORD
GRIVITEL 169
divar mellett)
rn confort, hideg
a, központi fűtés,
— Nagyon mér-
kedvzmenyben
ek
dü, gondonka és
ett, majd Löwen
avai zarták be a
helynek megren-
Simont és Gál
zó marosvásár-
vezetőit illeti
sztermében ban-
arhelyi helyieso-
sok tiszteletére,
számos pohár
késő éjjeli órá-
a delegátusok
ló nagy és szép
el Marosvásár-
pozsonyi
kiváló zenemű
obb elismerést
bek között Mű-
vegkönyvére is
genei művet.
Bécsben feltű-
me érdemei el-
a pozsonyi ál-
lásokor annak
öngyilkosságá-
ideig nem sike-
ányagi ügyei
őszintüleg vala-
osny vagy más vo-
onlás miatt vá-
ágot.
**Barisz-
aad**
tét tolmácsolta.
Zs. N. Sz. ügy-
ellemes és mé-
nyben további
a az ifjuságot.
aival végződött
Délután 3-kor
leges tárgyalá-
Dezső referá-
egyes csoportok
ntéseiket, majd
os vita. Ezután
e az alapszabá-
ó javaslatát, a
után a Vaad
eges módosítás
A Vaad Harig-
visszatérünk.
fejezése után a
ott le. Szomba-
kedési estélyen
vendégül a de-
kkönyv
ü. írta Mária
ber tragédiája,
gy Tündérme-
nynapra 931-re
— lej
el küldi
uj-Kvár

EGY HATALMAS TELJESÍTMÉNY

A Philips 2511 típus számú vevőkészülék tervezése és kivitelénél híres mérnöki kar működött közre és ezért nyújtja a legújabbat, amit a rádiótechnika terén elérni lehetett. Kérje annak bemutatását az ország bármely városában e szakmába vágó üzletekben. Védje vevőkészülékét a PHILIPS 4382 típus számú nemesség-villámhárítót.

A párizsi nemzetközi kereskedelmi kamara nem látja sötétnek a világ gazdasági jövőjét

Párizs, december 27. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara most tartotta meg Párizsban huszonegyedik ülését. Az ülésen terjedelmes rezolúciót fogadtak el, amelyben a többek között a következőket állapították meg:

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara foglalkozott a nemzetközi gazdasági krízis okaival és arra a megállapításra jutott, hogy az elmúlt év folyamán a gazdasági életben semmiféle javulás nem volt tapasztalható, sőt voltak Európában még olyan országok is, amelyekben a gazdasági depresszió növekedett is.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara megállapította, hogy egyes országoknak az a tendenciája, hogy a nemzetközi gazdasági élet vérkeringéséből kikapcsolódjanak, nem járt sikerrel, mert a gazdasági életnek a jelenlegi komplikált helyzetében az egyes gazdasági egységek nem izolálhatják magukat anélkül, hogy fel ne áldoznának mindent a rideg önzésük kielégítésére. A történelem különben azt tanította, hogy az összes nagy háborúk után mindig óriási gazdasági krízis volt a

Csodacsomag újvire

50 drb elegáns névjegy nyomással, 50 drb selyembélelés névjegyboríték, 1 mappa elegáns bélelt levélpapír (10 boríték, 10 papír), 1 drbtöltőtoll 14 karátos aranyhegygel, 1 vászon zsebnaptár 931-re, 1 képményespró létrával

Összesen 288 lej

Vidékre utánvétellel, vagy előre fizetve portó nélkül küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

Azonkívül az egyes államok háztartását súlyos költségen törlesztések és kamatok terhelik.

Nagy mértékben fokozza a krízist a sok állami intervenció és igen sok olyan kérdésben, amelyben a magán iniciatívának kellene szabad kezét adni, az állam gyámkodást gyakorol a magángazdálkodás fölött.

Mindezek a körülmények oda vezetnek, hogy az ipari, kereskedelmi és pénzügyi körök nem igen mernek vállalkozni. Nincsen meg a kereskedők és a bankárok biztonsága érzése, amely körülmények igen nagy mértékben akadályozzák a normális gazdasági viszonyoknak a helyreállítását.

A nemzetközi gazdasági helyzetnek a megjavulását elsősorban a munkáltató és a pénzügyi szaköröktől lehetett várni. A jelenlegi gazdasági krízist csak átmeneti állapotnak lehet tekinteni. A történelem során már voltak ilyen gazdasági krízisek, de a világ azokat mindig nagyobb megrázkódtatás nélkül kiheverte. A régebbi s a mostani gazdasági krízisek között csupán csak az a különbség, hogy a régebbiek nem voltak ilyen súlyosak, mint a jelenlegi gazdasági depresszió.

Kitartó munkával, türelemmel, takarékossgal és a bizalom visszatérésé-

vel nagyon sokat lehet tenni és nem szabad a tulságos pesszimizmusnak helyet adni. Nem kell félni a jövőtől, sőt ellenkezőleg kitaróan kell a jelenlegi gazdasági élet komplikált mechanizmusának a megjavításán dolgozni, hogy nemskára ismét élvezhesse az emberiség a munka gyümölcseit.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara a legközelebbi jövőben ankétot tart, amelyen behatóan foglalkoznak a jelenlegi gazdasági krízis okaival, hogy a gazdasági krízis okainak a feltárása után megtalálják a szomorú helyzetből a kivezető utat.

Érdemes még megjegyezni, hogy a párizsi tanácskozásokon igen előkelő gazdaságpolitikusok vettek részt, így többek között résztvett azon olasz részről Pirelli, angol részről a nagy Balfour fia, Arthur, Belgiumból Jerard Gusztav, Svédországból Satche Josef és Csehszlákiából Wanek József. A kongresszus nagyjelentőségű határozatait megküldötték a világ összes kereskedelmi kamaráinak. A párizsi nemzetközi kereskedelmi kamara a gazdasági világgazdasági krízis okainak vizsgálatával állandóan foglalkozik és a tervezett ankétra a világ legkiválóbb gazdaságpolitikusainak a véleményét fogja kikérni.

Viharos jelenetek között kezdődött meg a regáti cionista szervezet konferenciája

Bucuresti-Bukarest, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtökön délelőtt Bukarestben kezdetét vette a regáti cionista szervezet konferenciája. A konferencián Adolf Bernhard elnököt, aki a palesztinai helyzet ismeretével és a cionizmus eddigi eredményeinek felsorolásával nyitotta meg a konferenciát. A külföldi szervezetek közül dr. Bauer zágrábi delegátus a jugoszláv cionista szervezet nevében üdvözölte a konferenciát és ismertette a jugoszláv cionista mozgalom eredményeit. Hangsúlyozta, hogy Sándor jugoszláv király mindig a legnagyobb jóindulattal viseltetett a Palesztinamunka iránt és a Keren Kajemethnek a közelmúltban jelentékeny alapítványt tett apja, Péter szerb király nevére. Bernhard elnök ezután felolvasta a Károly királyhoz küldendő hódoló távirat szövegét. A bukoviniai szervezet részéről Mayer Ebner szenátor üdvözölte a

konferenciát. Ezután az ülést felfüggesztették. A délutáni ülésen validálták a mandátumokat. A régi királyság területéről 32 khal-cionista, 32 radikális és 12 revizionista delegátust küldött a konferenciára.

A konferencia péntek délelőtti ülésén heves összetűzésre került a sor a radikálisok és a revizionisták között. Az összetűzések annyira elfajultak, hogy a khal-cionisták testületileg kivonultak az üléssteremből. A konferencia ekkor egy bizottságot küldött ki, amelynek célja, hogy a két párt közötti ellentéteket a konferencia idejére elsimítsa. A radikálisok azonban visszautasították a közeledést, mire a bizottságot kibővítették és az délután folytatta tovább a békítő tárgyalásokat a két párt között.

Minthogy szombaton a konferencia nem ülésezik, valószínű, hogy a tárgyalások vasárnap estig fognak tartani.

Az arabok visszautasítják a Fehérkönyvet

London, december 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a Jewish Agency és az angol kormány Palesztina-bizottsága közötti tárgyalásokat január elején folytatni fogják. A tárgyalások elnapolását december 20-án a Gyarautügyi Hivatalban megtartott legutolsó tanácskozások alkalmával határozták el.

December 23-án, kedden ült össze Berlinben Oskar Wassermann elnöke alatt a Jewish Agency pénzügyi bizottsága. A gyűlésen a Jewish Agency exekutíváját Hexter és dr. Bernhard Kahn képviselték. A pénzügyi bizottság megbeszélte az elkövetkező naptári évben a palesztinai költségvetés végrehajtásával kapcsolatosan felmerülő problémákat.

Jeruzsálem, december 27. Az Al Hayat című arab lap leszögezi, hogy az arabok elégedetlenek a Fehér Könyvben az angol kormány által javasolt alkotmányos módosításokkal és éppen ezért folytatni fogják a harcot.

A lap tudni véli, hogy az arab exekutív a Fehér Könyvre adandó válaszában állást fog foglalni a zsidók és arabok közötti mindennemű együttműködéssel szemben és ki fogja jelenteni, hogy Palesztinában mindaddig nem lesz béke, amíg a kormány az arabok számára nem biztosítja legalább is ugyanazokat a jogokat, melyeket az iraki és szíriai arab lakosság élvez. Az arab exekutív Weizmannnak a jelenlegi Fehér Könyv el-

leni kifogásait összeférhetetlennek tartja azzal, hogy 1922-ben a Churchill-féle Fehér Könyvet elfogadta. Az arab exekutív követeli ezenfelül, hogy olyan törvényt hozzanak, amely zsidóknak az araboktól való földvásárlását csak a főkormányzó hozzájárulásával engedélyezze. Végül kéri az arab exekutívot, hogy a zsidók palesztinai bevándorlását függeszék fel mindaddig, amíg Palesztinában egyetlen arab munkanélküli is lesz.

?

Minden kérdésre feleletet ad a

A GÉNIUS KIS LEXIKONA (1931)

Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240 lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

Az Uj Kelet a bányási és Főszerkesztő Felelős szerkesztő Bukares Hátszegi Előkérlek után megjelölés

— Hidegebb jelentik: A megjárásprognózis telen hőmérséklet csapadék, később ható. A hőmérséklet 0 fok Celsius

— Meggyilkolt Varsóból jelentések a napokban egyik nevű lengyel egy Israel Sprusidó kereskedő gyilkosság a körülmények májén egész Lengyeten keresztil Israel Sprühreg tett egy barátja háta mögé lopótébe szurt. Sprühkövetkeztében szenvedés után Kowalezyk azt hallotta, hogy szelt, olyan d meg kellett ölni szék nyolcévi b

— A bombaszombat. Bomni egyetem szent a jövőben szon napokon nem f a vizsgára jelen lesznek. Az eg tel volt a diák meire és a diák kitiizott vizsgá totta el.

— Bécs terüle marque-film elő Seitz polgárm terüfetére enged film előadását. nyokkal és tünt előadásokat meg

— Áldott állanyak a termé keserűviz haszn mor- és bélműkő nögyógyítás ké vizet igen sok kivétel nélkül és fájdalom nél Ferenc József rakban, drogéri ben kapható.

— Ujabb fél amerikai munk yorkból jelentik szervezeti főtik cember első felé nélküliek száma kedett és számu millió háromszá

— Franco örn rikába. Lissza örnagy, a legut kelés szellemi v portugál főváro Dél-Amerika fe

— Jugoszlávia tiszteket. Belgr san megáföljáb ban terjesztett k kormány hatós reg 17 tiszjtét miatt letartozta

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marlon Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Hidegebb idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint egyelőre lényegesen hőmérsékletváltozással sok helyen csapadék, később hidegebb időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben 0 fok Celsius volt.

— Meggyilkolta, mert jiddisül beszélt. Varsóból jelentik: A varsói törvényszék a napokban tárgyalta egy Kowalczyk nevű lengyel munkás bűnperét, aki egy Israel Sprühregen nevű varsói zsidó kereskedőt orvul meggyilkolt. A gyilkosság a maga nemében egyedülálló körülmények között történt s annakidején egész Lengyelország zsidóságát hekteken keresztül izgalomban tartotta. Israel Sprühregen üzlete előtt beszélgetett egy barátjával, midőn Kowalczyk a hata mögé lopódzott és késsel az altestébe szurt. Sprühregen a halálos sérülés következtében néhány heti irtózatosszenvedés után meghalt. A bíróság előtt Kowalczyk azt vallotta, hogy midőn hallotta, hogy Sprühregen jiddisül beszélt, olyan dühroham fogta el, hogy meg kellett ölnie a zsidót. A törvényszék nyolcevi börtönre ítélte a gyilkost.

— A bombay-i egyetem respektálja a szombatot. Bombayból jelentik: Az ottani egyetem szenátusa elhatározta, hogy a jövőben szombaton és zsidó ünnepnapokon nem fog vizsgákat tartani, ha a vizsgára jelentkezettek között zsidók is lesznek. Az egyetem eddig is tekintettel volt a zsidó hallgatók vallási érzelmeire és a diákok kérésére a szombatra kitűzött vizsgákat más napokra halasztotta el.

— Bécs területére engedélyezték a Remarque-film előadását. Bécsből jelentik: Seitz polgármester az osztrák főváros területére engedélyezte a Remarque-film előadását. A nacionalisták botrányokkal és tüntetésekkel készülnek az előadásokat megakadályozni.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűviz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászati képviselői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Ujabb félmillióval emelkedett az amerikai munkanélültek száma. New Yorkból jelentik: Green William szak szervezeti főtitkár kijelentette, hogy december első felében az amerikai munkanélültek száma ujabb félmillióval növekedett és számuk most meghaladja az öt millió háromszázszázat.

— Franco őrnagy elutazott Dél-Amerikába. Lisszabomból jelentik: Franco őrnagy, a legutóbbi spanyolországi felkelés szellemi vezére tegnap elutazott a portugál fővárosból Antwerpenbe, ahol Dél-Amerika felé vivő hajóra száll.

— Jugoszláviában nem tartóztattak le tisztet. Belgrádból jelentik: Hivatalosan megcáfolják azokat a külföldi lapokban terjesztett híreket, hogy a jugoszláv kormány hatóságai a jugoszláv hadsereg 17 tisztjét összeesküvés gyanúja miatt letartóztatták volna.

Ezek a pengék elégítik ki Önt!

ROTBART MOND-EXTRA
 ROTBART MOND-EXTRA
 ROTBART MOND-EXTRA
 ROTBART MOND-EXTRA
 ROTBART MOND-EXTRA

Vezérképviselő: C. DUISBERG
 București-I, Str. Carol-3

MŰVELT EMBER

KIS KÖNYVTÁRA

TARTALMA:

- H. G. Wells: Nagy világtörténete, egész vászonkötésben 1930
 Génius kis lexikona, 800 oldal 1931
 Móra Ferenc: Ének a buzamezőkről, 2 kötet
 Szabó Dezső: Elsodort falu, 3 kötet
 Markovits: Szibériai garnizon, 2 k.
 Makkai: Ördögsekér, 2 kötet
 Paleologue: A cár országa, 3 kötet
 Zweig: Ámok, 2 kötet
 Thomas Mann: Buddenbrook ház, 2 kötet.

A 19 kötet ára csak:

1200 lej

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

MIRE TANITSUK MEG SZOBALÁNYUNKAT

Mindenekelőtt barátságos, csendes modor. Udvariasság és előzékenység. Tisztaság, nemesak az ételekben, hanem a ruházkozásban is.

Más ruha, kötő a takarításhoz, mint az asztalhoz.

Kevésbet beszélni munka közben és sohasem hangosan.

Előbb az egyik munkát elvégezni, mielőtt egy újat kezdenénk.

A munkát meggondolni és a felelősenéget kiküszöbölni. Nem lehet az jó munka, amelyiknél a gondolatok másfelé vannak.

Ora után dolgozni, hogy mindig pontosan legyünk, eltört holmit sohasem eldugni. Nyílt bevallás a legjobbnak, mert a dugdosás és tagadás csak hazugságra vezet, viszont nem szabad egy szobalány vérért szívní és a fizetéséből levonni, ha munka közben véletlenül el is tört valamit.

Pénzzel rögtön elszámolni. Mindig minden kiadást felírni.

Nem tracsolni, sem a házban, sem házon kívül.

Halkan és ügyesen mozogni. A legjobb nem túl magas gumiszarok.

Telefonszámokat, látogatásokat és hiányzó dolgokat rögtön felírni.

Sohasem beszélni ajtó és küszöb között.

Minden ajtót becsukni, különösen a konyhaajtót.

Sohasem félbeszakítani egy beszélgetést, egyáltalában várni, míg megszólítják.

Látogatót mindig bejelenteni és bekisérni. Az öltözködéskor és vetkőzésnél segíteni.

Minden címre, titulusra vigyázni.

NAPRÓL-NAPRA

A bécsi Szent Anna kórházban új eljárást vezettek be a diftéria leküzdésére. Mustártappasszal mesterséges gyulladást okoznak a bőrön, hogy az új fajta védőanyag immunizáló hatása gyorsabban érvényesüljön. Az eddigi eredmények kitűnőek.

A Balbo olasz légügyi miniszter vezetése alatt óceánrepülő utra startolt olasz hidroplánraj Villa Cisnerosból megérkezett a Port-Guineában levő Bolamába, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta az olasz repülőket. A repülőraj félnapos tartózkodás után elindult a háromezer kilométeres óceánrepülő utszakaszra. A part elhagyása után Balbo szikratáviratban köszöntötte Mussolini miniszterelnököt a repülőraj pilótáinak nevében.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a szmirnai kerületben a török kormány vallási jellegű újításaival szemben elégedetlenkedni mozgalmat indítottak, amely túllépte a békés demonstráció kereteit s kihívta a hatóságok ellenakcióját. A fanatikus muzulmánok és a török csendőrök között több helyütt komolyabb összecsúszásokra is sor került. A mozgalom három vezetője az összeütközések során életét veszítette. Több letartóztatás történt. A mozgalmat sikerült letörni.

— Bulgáriában is csökkentik a köztisztviselők fizetését. Szófiából jelentik: A bolgár minisztertanács ülésén elhatározták a tisztviselői fizetések, a katonai és polgári nyugdíjak 10 százalékos leszállítását. A csökkentés egyelőre csak a március végén végződő negyedév tartamára szól.

— Földrengés Fiumében. Rómából jelentik: Fiumében ma éjszaka heves földlökések észleltek. Károkról nem érkeztek jelentések.

— Százezer márkát juttatott a német kormány Sziléziának. Berlinből jelentik: A birodalmi kormány a sziléziai népszavazás tizedik évfordulóján százezer márkát juttat Sziléziának. Wirth birodalmi belügyminiszter a napokban utazik sziléziai inspekciós útjára.

A kolozsvári Sfatul Negustorese felállítja szakmai alosztályait. A kolozsvári Sfatul Negustoreseu karácsony másodnapján délelőtt 11 órakor tartotta meg Tuffli Richárd alpolgármester elnöksége mellett szervező gyűlést. A gyűlés elhatározta a Sfatul működésének kibővítését, amennyiben erőteljes akciót indít meg, hogy a Sfatul eredményesebben és nagyobb apparátussal működjék. Elhatározta az ülés, hogy felállítja a szakmai alosztályokat, amelyek közül mindegyiknek külön elnöke és előadója lesz, akik képviselni tudják esetenként a szakmai érdekeit. A Sfatul a szakmai alosztályok felállítására érdekében egyenként fogja meghívni az egyes szakmák képviselőit, hogy az alosztályok felállítását részletesen megbeszéljék. A szakmai alosztályok megalakulása után összehívják rendkívüli közgyűlést, amelyen részletesen kidolgozzák a Sfatul jövő munkatervét.

Hivatalos kimutatás szerint az Egyesült Államok letartóztatási intézeteiben a szesztilalmi törvény áthágása miatt jelenleg 50 ezer fogoly tölti ki büntetését.

Holland-Indiából Amszterdamba érkezett jelentések szerint a Merapi-vulkán erupciós területét repülők berepülték, de állandóan ezer méter magasságban kellett fényképfelvételeket készíteniük a nagy hőség miatt, amely a még folyton működő tüzhányó kráterjéből terjed. Számolni kell azzal, hogy a kitörésnek több mint kétezer ember áldozatát esett.

A michigani Gr. Rapids város büntető bírósága E. M. Miller asszonyt, aki egyúttal negyedszer állott a törvényszék előtt likőreladás büntetésének vádjával terhelt, életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte. Az elítéltnök tíz még fel nem nevelt gyermeke van, ennek ellenére mégis alkalmazták vele szemben a visszaeső büntetettek elleni szigorú büntetést.

Buenos-Ayresből jelentik, hogy az Andenesekben, a chile-argentinai határvidéken erős földrengés pusztított. A rengés főfészke szerencsére távol esett a lakott helyektől, de károk így is fordultak elő s az északargentinai Tucumánban és környékén épületek omlottak össze. Az első jelentések 40 halotról és 70 sebesültől számolnak be.

— A cluji pénzüntézetek értesítik t. ügyfeleiket, hogy pénztáraitak december 31-én, Szilveszter napján zárva tartják.

— Ujabb bankfizetéseképtelenségeket várnak Newyorkban. Londonból jelentik: Az amerikai statisztikai hivatal kimutatása szerint az év első tizenegy hónapjában az Egyesült-Államokban 981 pénzüntézet szüntette be működését. November hónap 236 bankbukást hozott. A londoni lapok beavatott newyorki gazdasági körökből származó értesülései szerint az év végére néhány újabb, az amerikai gazdasági életet érzékenyen érintő banfizetéseképtelenség várható.

— Két súlyos sebesültje van egy regáti vonatkisziklásnak. Bukarestből jelentik: Bärlad és Basarabiasea között ma délelőtt egy vegyesvonat kisziklott. A szerencsétlenség következtében a vonat összes vagonjai és a mozdony is hasznavehetetlenné váltak. Egy vasutas és egy utas súlyosan megsebesült. A kisziklás következtében a pálya 150 méter területen megrongálódott. A forgalmat átszállással bonyolítják le.

— Venizelosz Varsóba utazott. Athénből jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök ma elutazott Athénből Varsóba, ahonnan január másodikán Bécsen át Rómába utazik, majd január nyolcadikán visszaérkezik a görög fővárosba.

— Kelet Népe. Szabó Imre folyóirata, a Kelet Népe ma jelent meg előlék formában, elsőrangú tartalommal. A lapnak olvasó kiadása is van, amelynek előfizetési ára: egy évre 450 lej félévre 230, negyedévre 120 lej. Az első szám vidékre már a napokban ki lesz küldve. A Kelet Népe kiadóhivatala kéri az előfizetéseket minél előbb való beküldését a folyóirathoz mellékelv utalvány felhasználásával.

Mesekönyvek Ifjusági regények

Benedek Elek: Öcsike levelei	50
Benedek E. Pajkos Peti huncutságai	50
Benedek E. Pajkos Peti újabb huncutságai	50
Fábián: Zöld Elefánt	50
Gárdonyi Géza: Zöld erszény	50
Gárdonyi G.: Mindentudó Gergely	50
Gárdonyi G.: Mindentudó Gergely II. rész	50
Grimm mesék	50
Sztrókay: A kis ezermester	50
Z. Tábory: Figurás Jóska	50
Z. Tábory: Világjáró Péter	50
Tutsek Anna: Vidám Jankó	50
Tutsek Anna: Tréfás mesék	50
Ezeregyéjszaka legszebb meséi	68
Benedek: Igy volt, mese volt!	94
Benedek: Válogatott állattörténetek	136
Andersen legszebb meséi	75
Cooper: A méhvadász	75
Defoe: Robinson Crusoe	75
Gárdonyi: Nagypap újabb tréfái	75
Grimm: Hófehérke és más mesék	75
Grimm: Piroska és a farkas és más mesék	75
Benedek: Mesemondó esték (album)	175
Andersen mesék (Nagyalbum)	140
Ezeregyéjszaka meséi (Nagyalbum)	140
Válogatott Grimm mesék	140
Gulliver utazásai (Nagyalbum)	140
Legszebb Grimm mesék	109
Benedek: Állatok mesélnek (Album)	95
Dugó Dani pajtásai (Album)	95
Hauff: Gólyakalifa és más mesék	95
Hamupipóke és 100 mese (Nagyalb.)	272
Gárdonyi: Nagypap 100 tréfája (Nagyalbum)	180
Csori csirkász társasága	128
Babits Mihály: Aranygaras	82

Ifjusági regények:

Rákosi: Kis Kelemen	150
Tábory: A nemzetközi örs. ktve	170
Három cserkész Afrikában	204
Ray: Repülők köve	
Pale Huld: 44 nap alatt a föld körül	136
Csengey: A mocsarak királya	128
Dixon: Óceánrepülők	150
Mikszáth Kálmán: Tavaszri rügyek	128
Mikszáth Kálmán: Két koldusdiák	128
Mark Twain: Koldus és királyfi	150
Verne Gyula: Grant kapitány gyermekei (2 kötet)	289
Verne: Két évi vakáció (2 kötet)	289
Verne: Hatteras kapitány	200
Verne: Strogoff Mihály	170
Verne: A tizenöt éves kapitány	170
Apor-Nagy: Hogyan készül	300
Molnár: Pál uccai fiuk	92
Jack London: A vadon szava	136
Cervantes: Don Quichote kalandjai	136

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában Vidéki szállításhoz a portóköltséget fel számítjuk. Az összeg előzetes beküldése esetén portómentes szállítás

0. december 28.
 het tenni és nem pesszimizmusnak...
 zött...
 tionista...
 ája...
 ellfüggesztettek. A...
 álták a mandátu...
 ság területéről 32...
 ális és 12 revizio...
 dött a konferen...
 ek délelőtti ülésen...
 rült a sor a radi...
 isták között. Az...
 elfajultak, hogy a...
 leg kivonultak az...
 erencia ekkor egy...
 amelynek célja...
 tti ellentéteket a...
 alsimítsa. A radi...
 autasították a kő...
 ságot kibővítették...
 ta tovább a béki...
 két part közötti...
 on a konferencia...
 ú, hogy a tárgya...
 fognak tartani.
 sitják
 szseférhetetlenek...
 1922-ben a Chur...
 nyvet elfogadta...
 követeli ezenfelül...
 hozzanak, amely...
 tól való földvá...
 rmányzó hozzájá...
 ze. Végül kéri az...
 a zsidók palesz...
 függészek fel...
 lesztinában egyet...
 íli is lesz.
 érdésre
 t ad a
 EXIKONA (1931)
 szótára, sport, fi...
 aság, technika, stb...
 el felvilágosít...
 64 műmelléklet...
 es bolti ár helyett
 200 lej,
 100 lej
 UJ KELET
 TÁLYABAN

